

MINTIS

Nr. 42 Memmingen Antradienis, 1946 m. balandžio mėn. 9 d. I metai

Saugumo Taryba susirenka šiandien

Londonas. Šiandien Naujorke 21 valanda Vidurio Europos laiku vėl susirenka Saugumo Taryba. Sovietų Sąjunga įteikė pareiškimą, kuriuo siūlo Persijos reikalą iš darbotvarkės išimti. Diplomatinuose sluoksniuose tačiau manoma, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir Didžioji Britanija tam priešinsis. Atrodo, kad šis sovietų pareiškimas bus svarstomas tik ketvirtadienį. Taip pat kalbama, kad Didžioji Britanija priešinsis ir Lenkijos siūlymui nutraukti diplomatinis santykius su Franco Ispanija.

JAV paukstiena Europai

Vašingtonas. Siomis dienomis iš Amerikos išsiųsta į Europą apie 250.000 kg konservuotos paukštienos.

Minėta paukštiena buvo numatyta perleisti sąjungininkams karo metu pagal paskolos nuomojimo įstatymą, ir jos kaina nustatyta po 1 dol. už kilogramą, nors šios paukštienos savikaina yra daugiau negu 2 dol. vienam kilogramui.

Tačiau Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė pardavė šią paukštieną UNRRA'ai po 1 dol. už kilogramą, kadangi, kaip UNRRA'os atstovai pareiškė, mokėti po 2 dol. už kilogramą nelėidžia jos biudžetas.

Sveicarijos pagalba

Bernas. Sveicarijos užsienių reikalų ministeris Maksas Petitpierre pareiškė, kad Sveicarija yra pasiryžusi ir toliau padėti maistu karo nuolatintoms tautoms net ir tuomet, jeigu ir jai pačiai teks savo piliečiams sumažinti maisto normas.

"Missouri" laivo kelione

Ankara. Amerikiečių "Missouri" karo laivas praėjusį ketvirtadienį atvyko į Turkijos vandenį. Trys turkų laivyno naikintuvai pasitiko svečių atviroje jūroje.

Admirolas Hewittas, Jungtinių Amerikos Valstybių laivyno Europoje vadas pareiškė, kad numato padaryti oficialų vizitą Turkijos vyriausybei ir pačiam Turkijos prezidentui Ismetui Ynu.

Persijoje neramu

Londonas. Iš Teherano pranešama, kad Persijoje vyksta judėjimas prieš vyriausybę ir net kalbama, jog buvo ruoštas sąmokslas. Sąmokslą ruošę antisovietiniai elementai, nepatenkinti sovietų persų susitarimu dėl naftos šaltinių. Rysium su tais neramumais į Persijos pietų pajūrį pasiųsta kariuomenės sustiprinimų.

Taip pat admirolas Hewittas pasakė, kad jis ketina dar šį pavasarį ar vasaros pradžioje aplankyti Skandinavijos valstybes. Po to laivas išplauks į savo tolesnę kelionę po pasaulį. Laivas ketina padaryti vizitus visų draugiškų valstybių karo laivynams.

Italų belaisviai grizta namo

Londonas. Anglų žemės ūkio ministerijos atstovas žemuosiuose rūmuose pareiškė, kad visi italų karo belaisviai bus gražinti iš Anglijos namo, o jų vieton bus paimti vokiečiai.

Siuo metu Anglijos žemės ūkyje dirba apie 110.000 vokiečių ir 31.000 italų karo belaisvių. Numatoma, kad vokiečių karo belaisvių skaičius Anglijos žemės ūkyje bus padidintas iki 200.000.

Prancūzijos kariuomenė

Paryžius. Tautos susirinkime buvo nutarta, kad Prancūzijos karo jėgų taikos metu turi būti iki 500.000 vyrų.

Rekolekcijos memingieciams

gyvenantiems miesto stovykloje, ir prie jos priklausantiems.

Kreipiuos į Jus visus su tomis pačiomis mintimis, kurios rekolekcijų reikalu buvo pateiktos "Mintyje" Nr. 37 ir prašau visus tautiečius tomis rekolekcijomis, Dievo gailestingumu ir malonėmis kuo uoliausiai pasinaudoti. Kiekvienas Jūsų garbingai įsipareigokite dėl Dievo, savo ir tėvynės gero rekolekcijas su tikra meile ir nuosirdumu geriausiai atlikti. Tikiu, kad Jūs ir čia savo garbę ir uolumą visai išlaikysite. Tepadeda Jums visiems gerasis Dievas tomis rekolek-

Grizta belaisviai

Apie kovo vidurį iš Belgijos grįžo apie 1.800 belaisvių. Jie visi buvo iskaityti DP asmenimis. Tuo tarpu grįžusiųjų stovykla yra netoli Miuinsterio, Borghorsto kaime. Jų rūbai susidėvėję, patalynių neturi. Patalpos jų visai blogos, nes gyvena sandeliuose ir garažuose. Jie ir patys atrodo suvargę, sulysę. Kol kas į kitas stovyklas UNRRA'os dar neskirstomi, tačiau tie, kurie turi gimičių kitose stovyklose, galėtų išvykti kitur. Lietuvių Raudonasis Kryžius ir kiti geros valios lietuviai, kurie gali kuo nors jiems padėti turėtų paskubėti jiems į pagalbą. Laiškais su jais galima susisiekti šiuo adresu: maj. Sleynis. Borghorst, sub-Area. E. 56. via Miuinster.

Turime žinių, kad ir iš kitų vietų yra grįžusių belaisvių mažesniais būreliais. Komitetų ir kitų geros valios lietuvių pareiga jiems visais būdais padėti ir priimti į stovy-

THOUGHT, Lithuanian daily news.

Permitted by UNRRA Team 155.

Eina kasdien, išskyrus šventadienius.

Redaguoja-redakcine kolegija, atsak. redaktorius J. Vasaitis.

Memmingenas, Airport, Baltic Camp.

Prenumeratos kaina-menesiui 5 RM.

cijomis deramai pasinaudoti, Jo gailestingumą ir malones pelnyti sau, saviesiems ir tėvynei.

Rekolekcijos prasidės balandžio 11 d., ketvirtadienį, 16 val. Memmingene, sv. Jono bažnyčioje. Tolesnę rekolekcijų tvarką praneš pats rekolekcijų vedėjas po įžanginio pamokslu.

Rekolekcijas veda kun. Ed. Petreleivičius.

Stovyklos Rūpintojėlis.

JAV karo turtai Europoje

Paryžius. Jungtinių Amerikos Valstybių karo medžiaga Europoje, kuri jau nebėra reikalinga Jungtinių Amerikos Valstybių armijai, bus parduota. Visa ta medžiaga Europoje įkainuojama ne mažiau kaip 1 milijardą dolerių. Šio karo turto yra jau nusipirkusios Belgija, Danija, Olandija, Prancūzija ir Suomija.

Griezta kova su spekuliacija

MP ir vokiečių policija tebekrato pravažiuojančius sunkvežimius, mašinas. Dabar ir traukiniais važiuojančių iskrečiamos kuprinės, lagaminai. Ypač už dėmesys atkreipiamas į svetimąsius. Už spekuliaciją i'ti šiol buvo baudžiama nuo kelių parų iki 6 mėnesių kalėjimo ir piniginių bausmių. Rodosi, kad kratos bus daromos ir namuose.

Grieztai baudžiami degtindariai

Kai kuriose stovyklose buvo slaptai gaminama dagtinė. Vietos administracijos vedama kova nedavė vaisių. Dabar šiuo reikalu yra susidomėjusi MP ir kai kuriose stovyklose tuo reikalu darė kratas. Yra suimtų asmenų. Baudžiami ne tik degtindariai bet ir tie, kurie ją geria. Vienoje vietoje MP suėmė ir tuos asmenis, pas kuriuos rado tuščių, samagonu pakvopusių, bonkų.

klas. Juk šie žmonės buvo žiauriais policinėmis priemonėmis sugaudyti ir yra išken-tę daug šurpių ir sunkių valandų.

Bulgarija nenori monarcho

Sofija. Bulgarijos ministeris pirmininkas Georgievas parlamente pasakė, kad: "Vyriausybė ketina sušaukti Didįjį Tautos Susirinkimą, kuris turėtų išspręsti naujos konstitucijos ir monarchijos panaikinimo klausimą". Parlamento nariai šiam pareiškimui triukšmingai pritarė.

Dabartinis Bulgarijos karalius Simeonas II tėra vos devynerių metų amžiaus. Bulgarijos sostą jis paveldėjo prieš trejus metus; kada mirė jo tėvas — karalius Borisas. Apie karaliaus Boriso mirties priežastį buvo pasklidę įvairių gandų, nes staigi mirtis jį užklupo vos spėjus sugrįžti iš Hitlerio vyriausios būstinės.

Repatriacijos ir imigracijos tvarka

UNRRA Team 155, Tracing Office, Memmingen-Airport yra įgaliota pranešti visuomenei šias žinias:

1. JAV konsularinės įstaigos Vokietijoje. JAV konsularinės įstaigos pradėjo veikti Vokietijoje nuo 1946 m. kovo 1 d. Miunchene, Stuttgarte, Frankfurte, Berlyne ir Bremene ir rūpinasi žemiau išvardintais reikalais: a. Išduoda pasus Amerikos piliečiams, norintiems grįžti į JAV.

b. Svarsto Amerikos piliečių: vyrų, vedusių prieš 1932 m. liepos 1 d., žmonių ir mažamečių vaikų prašymus įvažiavimo vizoms be kvotos (kontingento) gauti.

c. Svarsto pirmoje eilėje kvotos ribose įvažiavimo vizų prašymus vyrų, vedusių JAV pilietes po 1932 m. liepos 1 d. ir Amerikos piliečių tėvų.

d. Svarsto antroje eilėje kvotos ribose įvažiavimo vizų prašymus žmonių ir mažamečių vaikų užsieniečių, kurie nuolat gyvena Amerikoje.

2. Displaced persons (iškeldintieji). Pagal JAV prezidento direktyvas DP yra laikomi tie amerikiečių zonoje prieš 1945 m. gruodžio mėn. 22 d. apsigyvenę asmenys, kurie:

1. buvo prievarta į Vokietiją vokiečių išvežti iš jų kraštų dirbti priverčiamųjų darbų.

2. nacionalsocializmo bei fašizmo aukos, be gę iš savo tėvynės į kitus, nevokiškus kraštus, kad apsisaugotų nuo karo pasekmių, ir dabar neturi savo pastogės ir negali grįžti atgal.

3. turėjo palikti savo namus, būdami pasodinti į koncentracijos stovyklas dėl rasinių ar tautybinių priežasčių arba dėl opozicijos bei pasipriešinimo nacių partijai arba vokiečių vyriausybei, arba kurse pabėgo, norėdami išvengti suėmimo dėl aukščiau minėtų priežasčių.

4. buvo jėga iš savo tėvynės išvežti karo sumetimais, tačiau netarnavo Wehrmache.

5. negali grįžti į savo tėvynę, kur jų laukia politinis, rasinis arba tautybinių persekiojimas.

6. tėvai; žmonos, vyrai, vaikai, broliai ir seserys asmenų, įeinančių į vieną iš aukščiau minėtų penkių kategorijų ir gyvenančių prie jų. Iš šios kategorijos asmenų jų buvimas prieš 1945 m. gruodžio mėn. 22 d. amerikiečių zonoje nereikalaujamas.

3. Prašymai DP asmenų, kurie neįeina į aukščiau minėtas 1 punkto a, b, c, d kategorijas, gali būti priimami ir svarstomi:

a. vaikų našlaičių arba kurių tėvai dingę be žinios,

b. asmenų, kurie turi JAV gimines, ne tolimesnius kaip tikras pusbrolis ar pusseserė,

c. visų kitų DP asmenų.

4. Kvota (kontingentas). Pagal JAV įstatymų dydis skiriamas pagal gimimo kraštą. Daugumas iškeldintųjų priklauso prie kraštų, kurių visų bendras kvotos dydis sudaro apie 39 tūkstančius asmenų metuose. Į šį kontingentą įeina vokiečių kvota su 25,957 ir lenkų kvota su 6,524 asmenų. Kiekvieną mėnesį kiekvienam kraštui gali būti taikoma 10% šiam kraštui išpuolančios kvotos dydžio.

Pastaba. Asmenys, kuriems taikytina viena iš aukščiau minėtų 1 paragrafe keturių a, b, c, d kategorijų, arba 3 paragrafe a kategorija, turi neatidelioti kreiptis su pateisinamaisiais dokumentais į UNRRA's Tracing Office Memmingen-Airport (kamb. 39) savo reikalų tvarkyti. Asmenys, kuriems taikytina 3 paragrafo b. kategorija, turi išsiryškinti iš savo JAV gyvenančių giminių atitinkamus pažymėjimus "Affidavit of Sponsorship and Support". Asmenys, kuriems taikytina 3 paragrafo c. kategorija, tuo tarpu turi laukti, kol bus gauti atitinkami nurodymai jų reikalui.

D. BRITANIJA IR DOMINIJOS

a. Britų pilietybės asmenys gali normaliu keliu įvažiuoti į savo gimtąjį kraštą,

b. Britų tautybės moterys, ištekėjusios už Vokietijos piliečių ir įgijusios Vokietijos pilietybę, gali atgauti britų pilietybę, grįžusios į savo gimtąjį kraštą.

Kitiems asmenims įvažiavimo sąlygos bus paskelbtos vėliau.

LOTYNŲ AMERIKA

JAV konsulatai rūpinasi taip pat visų lotynų Amerikos pilietybei priklausančių asmenų reikalais (išskyrus argentiniečius). Kitiems asmenims, nepriklausantiems lotynų Amerikos pilietybei, kol kas dėl imigracijos jokių nurodymų negauta.

Tautinės martirologijos medžiagos reikalai

Mūsų tautos kančių golgota šio karo eigoje turės daug kietų epizodų. Jau dabar jie slegia giedresnio spindulio išsiilgusią tautą. Daug kam sunku klausytis ar skaityti sunkius tautiečių išgyvenimus kacetuose ar kalėjimuose. Suprantama! Mes visi esame pernelyg daug iškentę. Tačiau bent ateities laikams neturi likti bekalbė mūsų tautinių kančių istorija. Ateities kartoms turi likti žinomos mūsų kovų žaidžios ir mirtys.

Laikinis Lietuvos Politinių Kalinių Komitetas savo darbų plane yra numatęs rinkti tautinės martirologijos medžiagą ir tą darbą laikinai yra pavedęs buv. Stutthof'o kaliniui Stasiui Ylai. Prašomi visi, kas turi žinių apie nacių nukankintus tautiečius, siųsti jas LLPKK-tui, (14) Pfullingen b. Tübingen, Goethestr. 12. Svarbiausios ypač mirties datos, kančių ir mirties aplinkybės, kalinimo motyvai, kankinių elgsenos bruožai, sudeginimo ar palaidojimo vieta, fotografijos, būdingesni laiški, testamentinės frazės.

Taikos laidas - stipri kariuomene

Cikaga. Jungtinių Amerikos Valstybių armijos dieną generolas Eisenhoweris pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad Jungtinių Amerikos Valstybių armija turinti saugoti valstybės gerovę ir viso pasaulio taiką. Kol nebus garantijų, kad taiką galima būtų išsaugoti kitomis priemonėmis, o ne ginklu, armija turi būti nuolat stiprinama ir tobulinama. Vokietijoje amerikiečių kariuomenė turi pasilikti tol, kol bus galutinai aišku, kad Europoje jau nebeliko jokio karo židinio.

LLPKK-tas, negalėdamas tuo tarpu rinkti kitą relikvinę medžiagą, kurią mūsų kankiniai yra turėję su savim, tačiau prašo ją asmeniškai saugoti. Kiekvienas išlikęs daiktas, susijęs su kankinių gyvenimu, bus muziejinė vertybė ir turės kada nors pasidaryti visos tautos nuosavybe. (Tėviškės Aidas.)

Lietuviai Lenkijoje

Nelengva gyventi Lenkijoje atsidūrusiems lietuviams. Jie prievarta repatriuojami. Rusų policija gauda Lenkijoje esančius lietuvius ir laiko stovyklose. Žymi dalis lietuvių šeimų, t. y. žmonos ir vaikai, priima lenkų pilietybę ir tautybę, o vyrai slapstosi. Lenkai dar nemažą spaudimą, kad lietuviai repatrijuotų ar taptų jų piliečiais. Lietuvių santykiai su lenkais yra pagerėję svetimiams viespataujant jų žemėje. Lietuviai gyvena pas ūkininkus ir dirba daugiausia tik už duoną. ("Apžvalga", Nürtingen, Nr. 14.)

Skirs naują kardinolą

Rysium su kardinolu Glennono ir von Galleno mirtimi Vatikane kalbama, kad 1 želio mėn. šv. Tevas vėl suauks konsistoriją ir kardinolų skaičius bus padidintas iki 70.

Į valstybės sekretoriaus vietą Vatikane minimi kardinolai Spellmanas (Naujorkas), B. A. Masella, b. nuncijus Brazilijai ir C. Micara, buv. nuncijus Čekoslovakijai ir Belgijai. Vatikano valstybės sekretorius kard. L. Maglionė mirė 1944. VIII. 22 d., nuo to laiko vieta neužimta. Vyriausio amžiaus kardinolu G. Bignatelliui šiemet sukanka 95 metai. Jis buvo pakeltas kardinolu dar 1911. XI. 27 d. ("Agencija Informacyjna" Nr. 3.)

Karo aukų skaičius

"La Monde Illustré" paskelbė nuostolius per karą:

	karių	civilių
TSRS	7,5 mil.	10 mil.
Kinija	2 " "	3 " "
JAV.	300 tūkst.	0
D. Britanija (be imperijos)	250 " "	60 tūkst.
Prancūzija	60 " "	160 " "

Labai nukentėjo ir gyvenamieji namai: sunaikinta namų sugadinta namų

D. Britanija	470 tūkst.	4,1 mil.
Prancūzija	47 tūkst.	1,4 mil.

Sovietų Sąjungoje buvo visai išdegtina 2 mil. kv. km. ir 1,8 tūkst. kv. km. plotą užimančių fabriukų, mokyklų ir gyvenamųjų namų miestuose, 2 mil. gyv. namų kaimuose! ("Laisvės Varpas" Nr. 6.)

Stovyklos skaitykla

Regensburge buv. liginės rūmų pirmame aukšte yra įrengta UNRRA'os skaitykla. Ten pat galima palašyti sąchmatais ir kitokiais žaidimais. Knygų daugumas anglų kalba, yra dar ir vokiečių bei lenkų kalbomis. Laiskrūčių yra ir lietuviškų. Skaitykla veikia 9-12 ir 14-21 val., t. y. 10 valandų per dieną. ("Zinios" Nr. 46.)